

MU
meet

УРОК

АРХІТЕКТУРА ЯК РЕАКЦІЯ НА ВИКЛИКИ ЛЮДСТВА

Вікова група:

12–13 років
(6–7 класи)

Тривалість:

90 хвилин
(здобутий
урок)

Тип заняття:

інтегрований –
історія, мистецтво

Можлива форма:

**воркшоп-
дослідження**
(у класі або на вулиці)

Мета уроку

- Показати, що архітектура – це відповідь людей на виклики свого часу.
- Розвинути здатність бачити зв'язок між архітектурою та суспільними змінами.
- Підвести до усвідомлення, що архітектура майбутнього залежить від питань, які ми ставимо сьогодні.

Основна ідея

Архітектура – це відповідь, але яке питання?

Кожна будівля виникає тоді, коли люди шукають відповідь: як зберегти життя, знайти сенс, навчитися, співіснувати чи змінити світ.

Тому архітектура – це не камінь і бетон, а відбиток нашого часу.

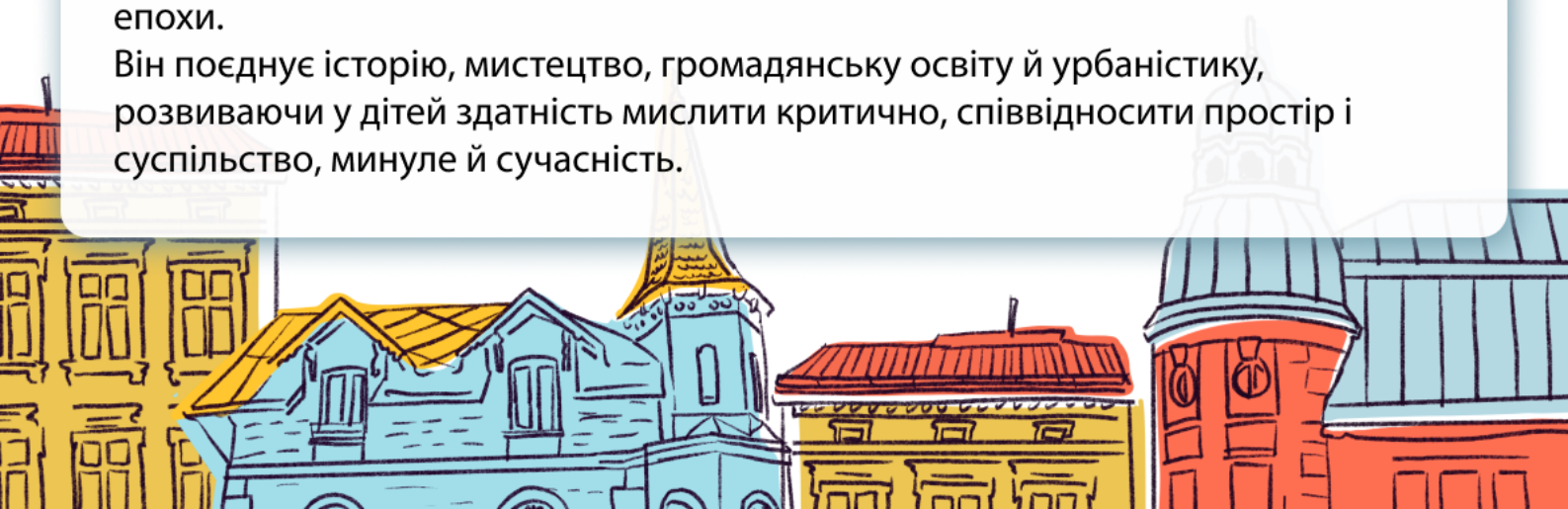
Короткий опис

Заняття знайомить учнів із тим, як архітектура виникає як відповідь на людські потреби, почуття та виклики.

Через серію групових завдань, візуальних прикладів і творчих вправ діти досліджують, як суспільні події, страхи, віра, знання й прагнення рівності формували архітектуру різних часів, і як ці питання звучать сьогодні.

Урок допомагає зрозуміти, що архітектура – це не лише форма, а дзеркало епохи.

Він поєднує історію, мистецтво, громадянську освіту й урбаністику, розвиваючи у дітей здатність мислити критично, співвідносити простір і суспільство, минуле й сучасність.

Структура заняття

Вступ і мотивація (10 хв)

- розмова про архітектуру як «відповідь»;
- постановка проблеми: «Архітектура – це відповідь, але яке питання?»;
- знайомство з прикладами будівель різних епох (замок, храм, школа, житло).

Архітектура минулого: п'ять людських викликів (35 хв)

- робота в групах із картками «людських викликів»: страх і безпека, віра і надія, знання і відкриття, влада і порядок, спільнота і рівність;
- обговорення прикладів архітектури, які відповідають кожному з викликів;
- творчий компонент: малюнок або колаж «як би ця архітектура виглядала сьогодні».

Архітектура сьогодення: нові питання і виклики (30 хв)

- колективне обговорення сучасних тем і запитань, які хвилюють суспільство: війна і безпека, кліматичні зміни, рівність, доступність, спільнота, надія;
- запис питань на стікерах і вибір теми для власної «архітектурної відповіді»;
- створення ескізів або колажів архітектури, яка могла б реагувати на ці виклики.

Презентації та обговорення (15 хв)

- короткі виступи учнів або груп із поясненням: яке питання вони обрали; яку архітектуру придумали; як вона змінює життя людей;
- спільна розмова про те, що архітектура – це не лише стилі чи форми, а відповіді на запити свого часу.

Матеріали та інструменти

Для всього заняття:

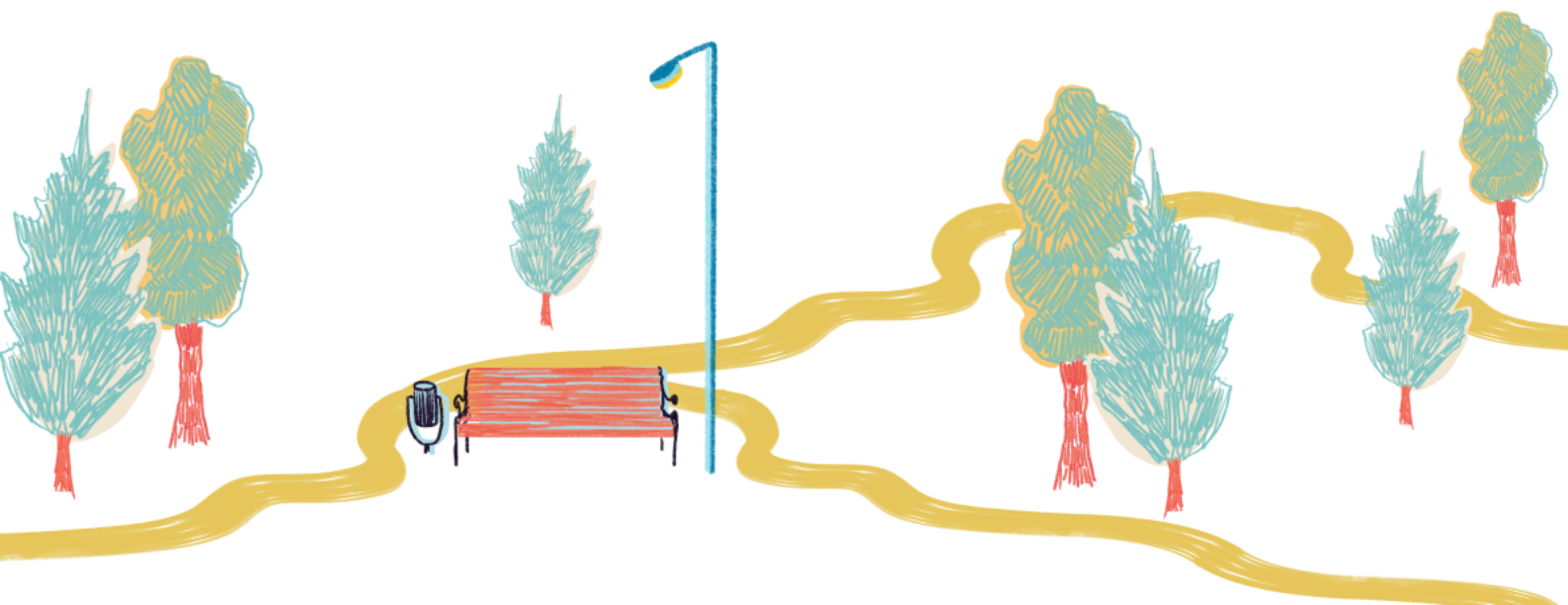
- набір карток з «людськими викликами» (5 шт.);
- добірка фото архітектурних прикладів (історичних і сучасних);
- папір формату А3 або ватмани;
- кольоровий папір, журнали для колажів;
- ножиці, клей, маркери, олівці;
- стікери (для запису сучасних викликів);
- фліпчарт або дошка для запису спільних ідей.

Опційно:

- проектор або ноутбук для демонстрації фото;
- можливість короткої екскурсії біля школи.

Ключові акценти для вчителя

- наголошуйте, що архітектура – це не про стиль, а про запитання часу;
- підтримуйте фокус на зв'язку людина – суспільство – простір, а не лише на історичних фактах;
- уникайте лекційного формату – дозвольте дітям висловлювати власні гіпотези й почуття;
- звертайте увагу, як діти формулюють свої сучасні питання – це найцінніша частина уроку;
- у фіналі підкресліть, що архітектура майбутнього починається з питань, які ставимо ми сьогодні.

Тривалість:

10 хв

БЛОК 1

ВСТУП. АРХІТЕКТУРА – ЯК РОЗМОВА З ЧАСОМ

Мета

- викликати інтерес до теми;
- сформулювати головне запитання уроку.

Вступ (5хв)

Хід:

Учитель показує фото різних будівель (замок, храм, університет, школа, сучасний офіс чи житловий будинок).

Питання до класу (5 хв)

- Чим вони відрізняються?
- Чому люди будували саме так?
- Що ці будівлі "говорять" про час, у який вони створювалися?

Репліка вчителя:

«Архітектура – це відповідь, але на яке питання? Може, "як захиститися"? А може, "як повірити"? Сьогодні ми спробуємо знайти ці питання і зрозуміти, як будівлі відповідають на них.»

Учитель записує на дошці фразу:

«Архітектура – це відповідь, але на яке питання?»

Тривалість:

35 хв

БЛОК 2

АРХІТЕКТУРА МИНУЛОГО: П'ЯТЬ ЛЮДСЬКИХ ВИКЛИКІВ

Мета

- показати, що архітектура завжди пов'язана з потребами і переживаннями людей.

Хід:

Учні діляться на 5 груп.

Кожна група отримує "людський виклик" і добірку фото будівель.

Людський виклик	Що це означає	Приклади будівель
Страх і безпека	Люди бояться небезпеки, шукають захисту.	Фортеці, замки, укриття
Віра і надія	Люди шукають сенс, божественне, порядок.	Храми, собори, мечеті
Знання і відкриття	Люди прагнуть зрозуміти світ і навчати інших.	Університети, бібліотеки
Влада і порядок	Люди хочуть керувати, встановити закон.	Палаці, суди, ратуші
Спільнота і рівність	Люди прагнуть жити разом і допомагати одне одному.	Школи, лікарні, житлові квартали

Завдання:

- Роздивіться фотографії.
- Подумайте, яке питання ставили люди, коли це будували.
- Обговоріть, чому саме так виглядає ця архітектура.
- Зробіть короткий малюнок або колаж – "як би це виглядало сьогодні".

Репліки вчителя:

«Яке запитання могли поставити люди в той час?»

«Що вони відчували?»

«Як змінилася би ця будівля, якби ми будували її сьогодні?»

Тривалість:

30 хв

БЛОК 3

АРХІТЕКТУРА СЬОГОДЕННЯ: НОВІ ВИКЛИКИ – НОВІ ПИТАННЯ

Мета

- перенести розмову в сучасний контекст;
- спонукати дітей самостійно сформулювати запитання свого часу.

Хід:

Вступ (10 хв)

Учитель каже:

«Ми побачили, як архітектура минулого відповідала на людські виклики.
А тепер – які питання постають перед людьми сьогодні?»

Разом з дітьми формулюють список сучасних викликів. Учитель записує їх на дошці.

Приклади для натхнення:

- Як почуватися в безпеці під час війни?
- Як допомагати одне одному у важкі часи?
- Як берегти природу й воду?
- Як зробити міста доступними для всіх?
- Як будувати без шкоди для клімату?
- Як знайти місце для спокою й радості?

Учні обирають те, що їм найближче (20 хв)

У групах або індивідуально створюють малюнок, ескіз або колаж “архітектурної відповіді” – як виглядає будівля, простір чи місце, що могло би дати відповідь на сучасний виклик.

Репліки вчителя:

«Подумайте не тільки про форму, а й про відчуття. Якою має бути архітектура, щоб давати надію, безпеку чи натхнення?»

«Архітектура майбутнього народжується з питань, які ми ставимо сьогодні.»

Тривалість:

15 хв

БЛОК 4

ПРЕЗЕНТАЦІЯ І СПІЛЬНЕ ОБГОВОРЕННЯ

Мета

- закріпити розуміння архітектури як відображення часу;
- розвинути вміння презентувати власні ідеї.

Хід:

Кожна група презентує свій колаж або малюнок, коротко пояснюючи:

- Яке питання ми поставили?
- Яка архітектура могла би відповісти на нього?
- Що вона змінює для людей?

Фінальна репліка вчителя:

«Ми побачили, що архітектура – це не про стилі, а про людей. Про їхні почуття, мрії, страхи й надії. І наші питання сьогодні створюють архітектуру майбутнього.»

КОМАНДА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ "ДІТИ - ТВОРЦІ МІСТА":

Дарія Ожиганова за підтримки

**Олександри Провозін, Світлани Тимків, Тетяни Бей,
Йешаягу-Пауліни Марченко і Олі Козаченко**

Розробка уроків - **Дарія Ожиганова**

Ілюстрації - **Марина Скворцова**

Програму реалізовано за ідеєю партисипативної групи до теми "Архітектура і урбаністика" в рамках проєкту MuMeet, що повністю фінансується Фондом "Пам'ять, Відповідальність і Майбутнє" (EVZ) в межах програми підтримки "єМістечко – простір для кожного". Організатори проєкту – Музей Міста (ЛКП "Центр розвитку туризму м. Львова" та БФ "Фонд розвитку Музею Міста у Львові") за партнерської підтримки Департаменту архітектури і просторового розвитку ЛМР, Харківської школи архітектури та Української урбан платформи.

*Матеріали створені на основі адаптованих напрацювань учасників тренінгів для вчителів та відгуків дітей, що брали участь в урбан-таборі "Діти - творці міста".

**Цей матеріал не відображає точку зору Фонду EVZ. Відповідальність за зміст будь-яких висловлювань несе автор.

Львівська
міська
рада

Музей Міста

Департамент
архітектури та
просторового розвитку

ХАРКІВСЬКА
ШКОЛА
АРХІТЕКТУРИ

Stiftung
evz

Erinnerung
Verantwortung
Zukunft